

Kaupunkirakennelautakunta
 Kuopion kaupunki
kaupunkiymparisto@kuopio.fi

22.2.2021

OIKAISUVAATIMUS

Sisällysluettelo

1. Päätös, johon oikaisua vaaditaan.....	1
2. Oikaisuvaatimusaika	1
3. Miltä osin oikaisua haetaan ja mitä muutoksia vaaditaan	2
4. Perustelut.....	2
4.1. Ei todellista tarvetta uudelle reitille.....	2
4.2. Tarvittaisiin ainakin 5 yli- tai alikulkua – Muutoin ei toimi hiihtoreittinä	3
4.3. Rämäpäistä rahanpolttoa ja velkaannuttamista.....	4
4.4. Yli- tai alikulkujen miljoonakustannuksista vaiettu – Toteuttaminen utopistista teknisestikin	4
4.5. Melun ohjearvoja ylittyy – Lähiteiden liikennemelu pilaisi väylän eteläpuoliskon	5
4.6. Kornin ylileveys ulkoilureitiksi (latualue 5 metriä) ei palvele ketään.....	6
4.7. Väylän mittasuhteita kaunistellaan päätöksessä.....	7
4.8. Ei vähäisintäkään kauneusarvojen tajua: Väylä ruhjoisi maisemat	7
4.9. Sivuojat ja -penkereet = Rumia kulkuesteitä.....	8
4.10. Jos väylä rakennetaan, itäharjanteille ei jää ulkoilukelpoista metsää	8
4.11. Liikaa korkeuseroja liian monille	8
4.12. Tuntuvia haittoja ja riskejä kymmenille lähitalojen asukkaille	9
4.12.1. Väylä sijoittuisi aivan liian lähelle asuintaloja	9
4.12.2. Mopo- ja mönkijäkuskien ja remporukat valtaisivat väylän	10
4.12.3. Rälläysmelusta aiheutuisi asumisterveysongelma	10
4.12.4. Lähipihoille tai -asuntoihin kohdistuisi varkaus- ja murtoriskejä, häiriöitä ja roskaamista	11
4.12.5. Keinovaistutus = Valosaastetta lähiasukkaille	11
4.12.6. Viimainen tuulitunneli + Tuulenkaadoista riski taloille ja asukkaille	12
4.13. Jokaisessa muistutuksessa vastustetaan	12

1. Päätös, johon oikaisua vaaditaan

Kaupunkirakennelautakunnan päätös **3.2.2021 §28** ("Neulamäen ja Neulaniemen uusi ulkoiluväylä ja latureitti, vastine muistutuksiin ja yleissuunnitelman hyväksyminen"), jäljempänä "päätös".

Puheena olevasta ulkoiluväylästä ja latureitista käytämme jäljempänä nimitystä "väylä".

2. Oikaisuvaatimusaika

Päätös on ollut yleisesti nähtävänä 4.2.2021, joten asianosaisen ja kuntalaisen oikaisuvaatimusaika päättyy 7+14 päivää myöhemmin eli torstaina **25.2.2021**.

3. Miltä osin oikaisua haetaan ja mitä muutoksia vaaditaan

Kuntalaisina ja Neulamäen asukkaina **vaadimme**, edistääksemme verovarojen ja asuin-ympäristön kestäväää käyttöä, alla luetelluin **ensisijaisuusjärjestyksin** (1–3), että:

- 1) **Päätös kumotaan** eikä väyläasiaa käsitellä enempää.
- 2) **Päätöstä muutetaan** seuraavilta osin:
 - *Väylän* hiihtokelpoiseksi leveydeksi mitoitetaan **4,0 metriä**.
 - **Reunaojien syvyyksiä** pienennetään **0,6 metriksi** (*päätöksessä* 0,8 m), säilyttäen ojankaltevuudet ennallaan.
 - Tällöin reunaojien yhteisleveys pienenee 4,2 metriksi (*päätöksessä* 5,6 m), jolloin väyläalueen **maanrakennusleveydeksi** tulee tasamaastossa noin $(4,0 + 4,2) \text{ m} = \mathbf{8,2 \text{ metriä}}$ (*päätöksessä* 10,6 m).
 - Varsitien pohjoispuolella *wäylää* loitonnetaan rivitaloista vielä **vähintään 25 m** – mutta mitä kauemmas, sitä parempi.
- 3) **Päätöstä muutetaan** seuraavilta osin:
 - Varsitien pohjoispuolella *wäylää* loitonnetaan rivitaloista vielä **vähintään 25 m** – mutta mitä kauemmas, sitä parempi.

4. Perustelut

Ehdotusvaiheeseen verrattuna on *wäylää* kavennettu yhdellä metrillä ja loitonnettu asutuksesta kahdessa kohtaa. Nämä muutokset ovat oikeansuuntaisia, mutta mihinkään eivät ole poistuneet **suunnitelman perusongelmat**: tarpeettomuus, kalleus, toimimattomuus latureittinä (katkokset ja korkeuserot), jatkokustannusten piilottaminen (yli- tai alikulut), liikennemelu, ylileveys (yhä), perustavanlaatuinen sopimattomuus maisemaan ynnä ulkoilukelpoisten lähivirkistysmaastojen hupeneminen.

Yhdessä muistutuksessa todettiin tarvittavaksi vähimmäiskorjaukseksi *wäylän* loitonnetus ainakin 30 metrillä Varsitien pohjoisreunan rivitaloista. Sitäkään välttämätöntä korjausta ei ole *päätöksessä* toteutettu kuin osittain. Toteutettu loitonnetus ei lähimainkaan riittävästi vähennä esim. yöaikaisesta moposeurueiden rälläämisestä tai piha-alueiden kauttakulusta ennakoitavia haittoja ja lieveilmiöitä, ennestään rauhallisen metsänreunan asumisolosuhteille.

⇒ Ottanette tarkoin huomioon jäljempänä tarkastelemamme näkökohdat, jotka koskevat suunnitellun *wäylän* **perusongelmia** ja **suoria kielteisiä vaikutuksia** lähiasutukselle.

Huom. Lisätiedoiksi nimistöstä:

- Jäljempänä tarkoitamme **Neulaniemen itäharjanteella** aluetta, jolle sijoittuisi Satulanotkon pohjoispuolinen *wäylän* osuus eli noin pohjoisin kolmannes.
- Vastaavasti **Neulamäen itäharjanteella** tarkoitamme aluetta, jolle sijoittuisi *wäylän* eteläisempi osuus eli noin 2/3 pituudesta.

4.1. Ei todellista tarvetta uudelle reitille

Neulamäessä ja -niemessä **on jo runsaasti tasokkaita ympärivuotisia ulkoilureittejä**. Niihin sisältyy mm. kaksi yli 3 kilometrin pituista kiertolenkkiä, joista lähempi (osittain Neulamäen lähiötä halkova) on myös valaistu ja erittäin suosittu myös hiihtolautana. Lenkeistä loitompia (Pieni Neulalampi – Tervaruukki) sijaitsee kokonaan metsäalueella ja palvelee sekin talvisin luisteluhiihtoväylänä.

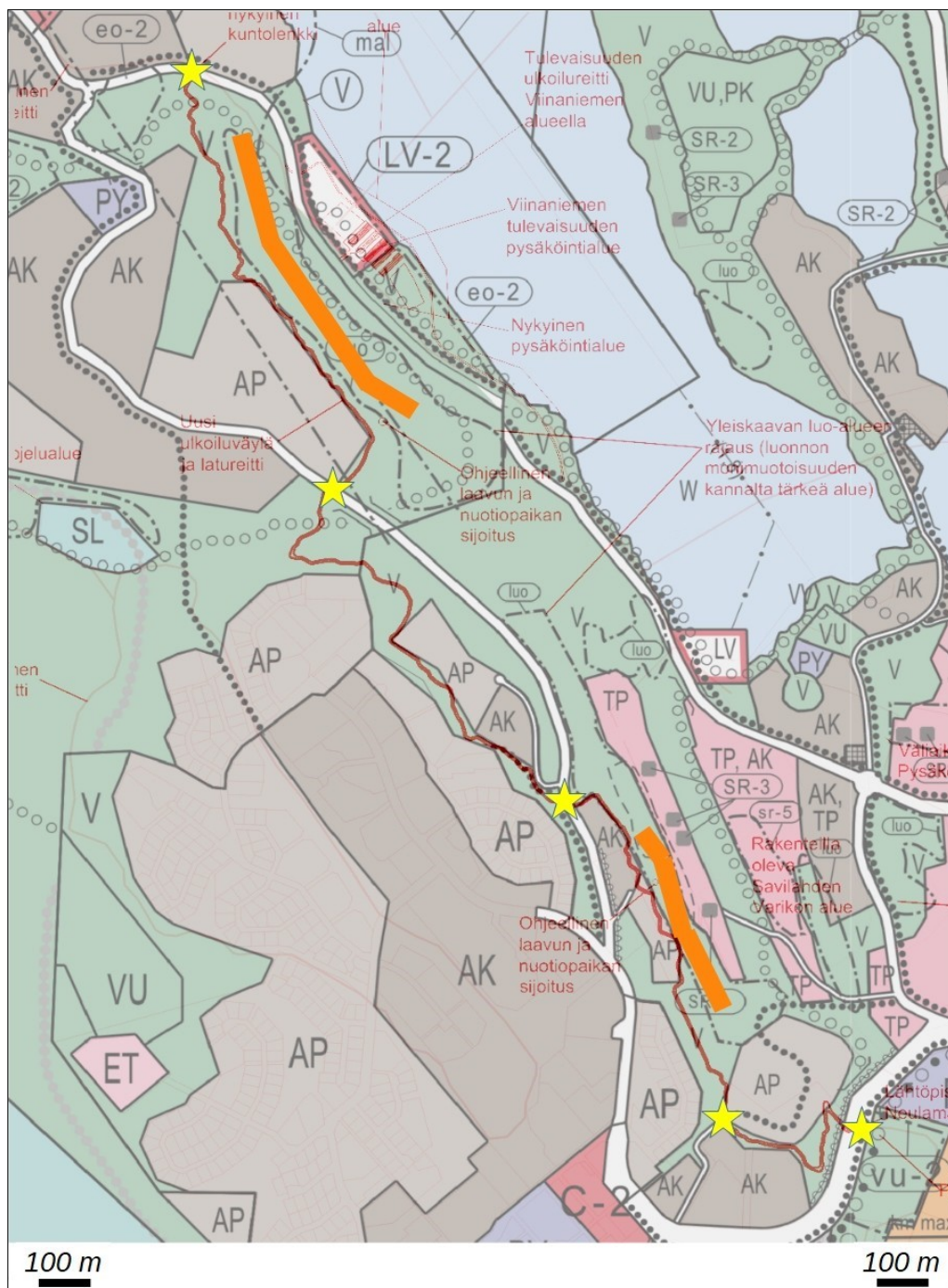
Lisäksi Kallavedelle tehtävät **jääladut** ovat valtavan suosittuja. Niille laskeutuu Neulamäestä 5 minuutissa.

Oma antoisa lukunsa on Neulamäen ja Neulaniemen **laaja polkuverkosto**, josta pitkäaikainen vakiasukaskin löytää vuosi vuodelta uusia kuljeskeluun houkuttelevia taipaleita.

⇒ Uudelle reitille – etenkin **tähänastisia monin tavoin huonommalle** – ei ole tarvetta.

4.2. Tarvittaisiin ainakin 5 yli- tai alikulkua – Muutoin ei toimi hiihtoreittinä

Kuvassa 1 on päällystysten kohdistettuina yleiskaavaote ja osa ehdotusvaiheen yleiskartasta. Keltaisin tähdin merkityissä kohdissa väylä risteäisi yleiskaavoissa osoitettuja katualueita. Havaitaan, että risteyskiä aiheutuisi **ainakin 5 kpl** – mutta todennäköisesti vielä enemmänkin, koska **väylä risteäisi autoteiden ohella** myös tulevia kävely- ja pyöräteitä. Lisäksi asema-kaavoituksessa linjattaneen myös pienempiä katuja tai kujia, jolloin syntyy uusia risteyskohtia.

Kuva 1. Yleiskaavaote vs väylälinjaus (punaruskea viiva), risteyskohdat (keltaiset tähdet) ja osa itäharjanteiden jyrkänteistä (oranssit palkit).

⇒ *Väylään* aiheutuisi **monta katkoskohtaa** = lumiaikanakin aina **hiekkaisia**.

Jo parikin pakollista suksien irrottamiskohtaa **minimoi hiihtoreitin houkuttelevuuden**.

Ainakin 5 katuristeystä 3,3 kilometrin *väylällä* tarkoittaisi, että **sukset pitäisi irrottaa** ja **kantaa risteyksen yli** ja taas **kiinnittää** keskimäärin noin 800 metrin välein – eli tavanomaisella hiihtovauhdilla noin **3–5 minuutin välein (!!!)**.

⇒ *Väylän* **toimivuus** hiihtoon **edellyttäisi** siten noin **5 kpl ali- tai ylikulkuja**, ja todennäköisesti vielä useampiakin.

Niiden toteuttaminen tulisi kuitenkin aivan **liian kalliiksi** lähivuosikymmenen musertavissa **lama- ja velkanäkymissä**, ja ehkä teknisestikin mahdottomaksi (ks. osiot 4.3–4.4).

4.3. **Rämäpäistä rahanpolttoa ja velkaannuttamista**

Ehdotusvaiheessa ilmoitettu kustannusarvio on lähes 600 000 euroa (ALV 0 %), mutta toteutuma nousisi luultavasti **1 000 000 euron** tuntumaan, ottaen huomioon **ALV** ja kaupungin hankkeille surullisenkuuluisan massiiviset **määrärahaylitykset**.

Kuntien ja valtion taloudet ovat korona- ja muun velanoton jäljiltä uppoamassa **ennätystasoiseen velkakriisiin ja kestolamaan**. Kaupungin **velkataakka** on tänä vuonna nousemassa jo **4 450 euroon per asukas**. Siitä huolimatta upottaisitte verovaroja noin 600 000 – 1 000 000 euroa lyhytnäköisesti ja väkinäisesti suunniteltuun ylellisyshankkeeseen, jonka lopputuote olisi toimimaton hiihtokäyttöön (ks. osiot 4.2 ja 4.4) ja monin tavoin vahingoksi luonto- ja asuinympäristöille (ks. jäljempänä).

⇒ Nuo verovarot tarvitaan **turvaamaan edes osa niistä peruspalveluista** (mm. päivähoito-, koulu-, terveys-, vanhus-), joita 2020-luvulla tullaan ankarasti kuihduttamaan.

Räikeän harhaanjohtavaksi – eli **moninkertaisesti alimitoitetuksi** – tekee *päätöksessä* viitatus **kustannusarvion** se vastuuton menettely, että viranhaltijat jättivät ehdotusvaiheessa mainitsematta ja myös *päätöksessä* ulkopuolelle kustannukset niistä **yli- ja alikuluista**, joita *väylän* toimivuus hiihtoreittinä edellyttäisi (ks. osiot 4.2 ja 4.4).

4.4. **Yli- tai alikulkujen miljoonakustannuksista vaiettu – Toteuttaminen utopistista teknisestikin**

Yleiskaavoissa osoitettujen uusien **katuyhteyksien** ja *väylän* **risteysratkaisuihin** aiheutuvat **kustannukset** (ts. tarvittavien yli- ja alikulkujen hinnat) on luonnollisesti sisällytettävä *väylän* kustannustarkasteluun, **edes suuntaa-antavin arvioin**.

- Muutoin viranhaltijat **huijaavat** sekä itseään että lautakuntaa ja kuntalaisia.

Vai aikovatko suunnittelijat ja lautakunta rakennuttaa lähes miljoonakustanteisen *väylän* **umpimähkään?** Ts. **lykkäätekö lähivuosien ongelmaksi sen ratkeamattoman yhtälön**, millaisella **taikatempulla** *väylä* voitaisiin säilyttää hiihtokelpoisena yleiskaavojen toteuttamisen jälkeenkin?

Vai aiotaanko *väylä* **poistaa hiihtoreitistöstä jo muutaman vuoden jälkeen** (kun risteäviä katuja aletaan rakentaa)?

⇒ Kumpikin etenemistapa olisi kaikkea muuta kuin vastuullista ja pitkäjänteistä verovarojen käyttöä.

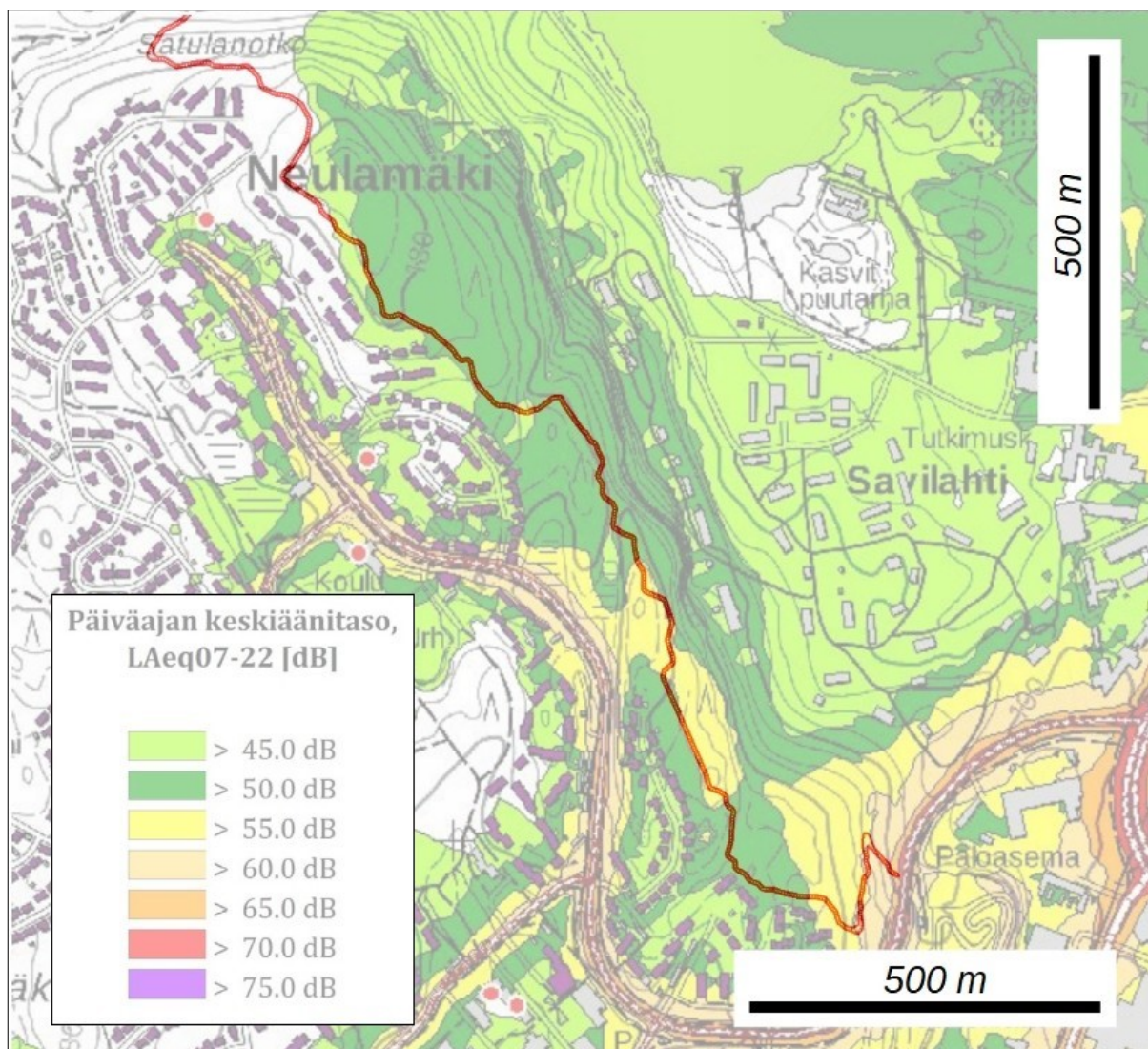
Laskien mukaan yli- tai alikulkujen rakentamiskustannukset hyppää *väylän* kokonaishinta **aivan eri suuruusluokkaan**: ehkäpä **3–4 miljoonan euron paikkeille**.

⇒ Senkaltaisen rahankäyttö olisi **utopistista** lähivuosisikymmenen musertavissa **lama- ja velkanäkymissä**. Edes osarahoitusta sellaisten yli- tai alikulkujen rakentamiseen ei ole varattu kaupungin taloussuunnitelmassakaan.

Vaikka rahoitus kuin taikauskusta ilmaantuisi, kaikkia ali- tai ylikulkuja **ei pystyttäisi toteuttamaan** hiihtoon soveltuvina ahtaiksi kaavoitetuilla uusilla asuin- ja katualueilla: alikuluissa olisi lunta vähän jos lainkaan, ja ylikulkusilloista tulisi hiihtäjille liian jyrkkiä tai katukuvaan sopimattomia.

4.5. Melun ohjearvoja ylittyy – Lähiteiden liikennemelu pilaisi väylän eteläpuoliskon

Päätöksen väite ”[Väylällä] melutasot eivät tule olemaan häiritsevällä tasolla” on sekä karkean todenvastainen että valitettavan asiantuntematon. Neulamäen itäharjanteella luontokokemukset pilaa moottoritietä sekä Savilahden- ja Neulamäenteiltä alati pauhaava **liikennemelu**:

Kuva 2. Päivämelutasot ($L_{Aeq07-22}$) Satulanotkon eteläpuolisella väylän (punaruskea viiva) alueella.

Kiinnekohtia melutarkasteluun saadaan esim. raportista *Kuopion keskeisen kaupunkialueen hiljaisten alueiden kartoitus* (Alueelliset ympäristönsuojelupalvelut 16.9.2016) sivulta 26 (korostukset lisätty):

”**Maailman Terveysjärjestön [WHO] ohjelinjojen mukaan ihmiset ärsyyntyvät yleensä kohtalaisesti 50 dB ja huomattavasti 55 dB äänitasoista (L_{Aeq}). Yö- ja iltaiikään tasojen tulisi olla 5–10 dB päiväaikaista hiljaisempia.**”

”Euroopan ympäristövirasto ehdottaa ohjeistuksessaan hiljaisten kaupunkimaisten alueiden rajaksi -- alle 45 dB L_{day} --.”

Samassa raportissa määritellään (s. 37), että:

”**Hiljainen** ulkoilu- ja virkistysalue: Alueen keskiäänitaso (L_{Aeq}) ≤ 45 dBA.”

Kuvassa 2 nähdään päälletysten kohdistettuina **tieliikennemelukartta** (Kuopion kaupungin meluselvitys, WSP Finland Oy, 5.5.2017) ja ehdotusvaiheen yleiskarttaa. Meluvyöhykkeitä lähemmin tarkastelemalla ja pituusmittauksin havaitaan, että:

- **Väylän lähtöpisteessä** päivämelutaso $L_{Aeq07-22}$ olisi peräti **~70 dB**, ts. melutilanne olisi virkistyskäyttöä ajatellen **sietämätön**.
- **VNp-ohjearvo 55 dB** (virkistysalueille taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä) **ylittyisi** yhteensä **noin 600 metrin** väyläosuuksilla.
- Vastaavasti **tason 50 dB ylittäisi** yhteensä **noin 1600 metrin** väyläosuus.

Edellä tarkastelluista voidaan **kiteyttää**, että väylälinjauksen koko eteläpuolisko (noin lakipisteeseen asti) olisi **äänimaailmaltaan keho** virkistyskäyttöön. Eteläisimmän kolmanneksen tekisi melutilanne **auttamattoman epäviihtyiseksi** ja paikoin **sietämättömäksi** ulkoilemiseen.

4.6. Korni ylideveys ulkoilureitiksi (latualue 5 metriä) ei palvele ketään

Päätöksessä aiotaan väylän hiihtoleveydeksi **5,0 metriä**. Olisi järkyttävää **luonnon**tuhontaa ja **törsäämistä** rakentaa niin leveäksi. Se tarkoittaisi massiivisia **maanrakennustöitä** **noin 11 metrin leveydeltä**; rinteissä vielä leveämmälti (ks. osiot 4.8–4.9).

Päätöksessä väitetään, että ”**Nykyisten normien mukaan -- ladun tulee olla vähintään 5,0 m leveä**”, mutta ei osattu yksilöidä ainuttakaan sellaista normia. **Eikä edes voitaisi mielekkäästi määritellä mitään yleispätevää latualueen vakioleveyttä**, joka istuisi Suomen monenkirjaviin luonto- ja asuinympäristöihin, täysin erilaisine maastonmuotoineen. Lähtökohdat latureittien rakentamiseen ovat esim. Pohjanmaan peltolakeuksilla perustavanlaatuisesti erilaiset verrattuna Kuopion seudun jyrkkäpiirteisiin ja maisemallisesti herkkiin metsäkumpareisiin.

Mässäilevä 5 metrin hiihtoleveys perustuukin kestävämpään ajatteluun, jossa **tuijotetaan vain hiihtokauteen**, viis veisataan väylän maisemahaitoista, unohdetaan talvien lyheneminen ja lisäksi kuvitellaan, ettei 2-suuntaiseen luisteluhiihtoon muka vähempi leveys riittäisi.

**Valtaosan vuodesta eli noin 9 kk väylä olisi hiihtokelvoton, joten
päähuomio tulee kohdistaa lumettomaan kauteen.**

Mutta **kuka** haluaa ”metsään” kävelemään tai pyöräilemään
5 metriä leveällä maantiemäisellä väylällä, vallihautamaisine ojineen?

- Luontoon mennään **kokemaan luontoa** – eikä talsimaan valtaväyliä.

Metsissä ulkoilevista suurin osa kävelee / juoksee / maastopyöräilee **paljon mieluummin luonnonmukaisilla poluilla** – kuin maastoon mörssätyllä 11 metrin ”metsäkadulla”.

Mitä tulee **hiihtämiseen** – joka lämpenevissä talvissa onnistuu yhä lyhemmän osan vuodesta –, kaupungin **suosituista** ulkoilureiteistä useimmat ovat hiihtoleveydeltään **paljon kapeampia**:

- Esim. Neulamäen **lähiöstä Tervaruukille** laskeutuvan reitin latukelpoinen leveys (ts. ojien välinen alue) on **3,5 metriä**. **Kävelykelpoista** leveyttä on siitä **noin 3,0 metriä**.
 - Pienelle Neulalammelle erkanelee siitä reitinhaara kutakuinkin **3-metrinenä** hiihtokelpoiselta leveydeltään.

- Kumpikin reitti on talvisin **vuosikymmeniä** palvelnut molempiin suuntiin **luistelu-hiihdettävänä**, ilman mitään olennaisia mahtumisongelmia.
- Tervaruukilta **Vuorilammelle** suuntautuva väylä on paikoin vain noin **2 metriä leveä** (kesäisin ei reunuspensailta mahdu kahta pyöräilijää kunnolla rinnakkain), mutta siitä ei aiheudu kellekään ongelmaa muinakaan vuodenaikoina. Päin vastoin: luontokokemus on sitäkin voimakkaampi.

Vuosikymmenten kokemus kertoo, että **mitä luonnonmukaisempi** (ts. kapeampi, suojaisampi, vihreämpi, vaihtelevampi) luontopolku, **sitä tyytyväisempiä** vastaantulijat ja sitä **antoisampi** virkistymiskokemus.

4.7. Väylän mittasuhteita kaunistellaan päätöksessä

Ehdotusvaiheen asemapiirroksissa väylä oli harhaanjohtavasti piirretty ”vain” **6 m** leveäksi. Se vääristely näyttää *päätöksessä* enimmälti korjatun, mutta vastineessaan **valmistelijat jatkavat** kuntalaisten **harhaanjohtamista**:

”Valtaosalla reittiä raivausleveys tulee edellä esitetyn suunnitelmamuutoksen jälkeen olemaan noin **9 - 11 m.**” (*Päätöksen* osiosta ”Luontoarvot”)

Eihän raivausleveys voisi missään kohden jäädä 9 metriin, vaan olisi **ainakin 10,6 metriä.** Se nähdään helpoin laskutoimituksin, poikkileikkauskuvienne ojageometrioista (syvyys 80 cm, kaltevuus ulkoreunalla 1:1,5 ja sisäreunalla 1:2).

⇒ Maanrakennustöiden leveydeksi muodostuisi ojista $2 \times [(2 \times 0,8 + 1,5 \times 0,8)] \text{ m} = 5,6 \text{ m}$ ja latualueesta 5,0 m. Eli yhteensä **10,6 metriä** piirustusten mukaan.

Mutta raivaus- ja maanrakennustöiden järeä kalusto (harvesterit, puskutraktorit, kuorma-autot ja ojankaivuukoneet) ruhjoisi vääjäämättä myös ympäröivää maastoa.

⇒ Siksi **maasto runneltaisiin vähintään 11 metrin leveydeltä väylän** joka kohdassa.

⇒ Eli tuntuvasti leveämmältä kuin *päätöksessä* väitetty ”9” metriä.

Viranhaltijan tulee pysyä totuudessa. Esittämällä suunnitelmistaan todenvastaisia väitteitä murentaa virkamies kuntalaisten silmissä uskottavuutensa pikavauhtia.

Nimenomaan **maanrakennus- ja raivaustöiden leveydet** (ts. 11–20 m) ovat luonto- ja maisemavaikutusten arvioimiseen olennaisimpia mittoja.

4.8. Ei vähäisintäkään kauneusarvojen tajua: Väylä ruhjoisi maisemat

Neulamäen ja -niemen itäharjanteiden maasto on **maisemiltaan erittäin herkkää** (pitkälti luonnontilaista, polveilevaa, jyrkkäpiirteistä). Etenkin Neulaniemen itäjyrkänteiden päältä aukeaa upeita maisemia itäpohjoissektoriin Kallavedelle ja Puijolle.

Karmeimpia ja tyhmiä tapoja ”hyödyntää” kaunista maisemaharjannetta olisi **ruhjoa arat luonnontilaiset katselu-, samoilu- ja elpymismaastot** kornin maantiemäisellä ja vallihautamaisesti ojitetulla ylileveällä ulkoiluväylällä. Sen kokonaisleveys eli välitön **tuho-vaikutus** maastoon olisi **11–20 metriä.**

- *Päätöksen* mukaisin ojasyyvyys ja -kaltevuus muodostuisi **maanrakennustöiden** kokonaisleveydeksi **tasamaastossakin** noin **11 metriä** (ks. osio 4.7).
- Vastaavasti **sivuttaisrinteissä** muodostuisi maastoon leikatun ja pengerretyn alueen kokonaisleveydeksi **luokkaa 12–15 metriä.**
- Lisäksi **puusto** raivattaisiin **11–20 metrin leveydeltä.**

Jos **puusto** ja **maasto** revittäisiin *päätöksen* mukaisesti, olisivat väyläalueella **metsän tuntu tipotiessään** ja aidot **luontonäkymät muistoja vain**.

Kolho *väylä* **runtelisi parhaita maisemapaiikkoja**. Kornin ”metsämaantie” olisi kertakaikkisen **sopimaton ympäristöön** luontokokemuksen kannalta.

Itäharjanteiden herkkään maastoon istuu vain spontaanisti tallautunut polku. Niitä siellä risteileekin lukuisina, onhan alue suosittua kaikkeen **luonnonmukaiseen** ulkoiluun.

4.9. Sivuojat ja -penkereet = Rumia kulkuesteitä

Vähintään 0,8 metriä syviksi suunnitellut sivuojat olisivat talvisin **petollisia** etenkin lapsille, kun lumipeitteen alla lainehtisi vettä.

Jyrkemmissä sivuttaisrinteissä 5 metrin latuleveys tarkoittaisi **jyrkkää tukipengerrystä** alarinteeseen ja ammottavaa **maanleikkausta ylärinteeseen**.

Ojat ja penkereet muodostuisivat poikkisuunnassa **liikkumisesteiksi** niille, jotka etsivät lähivirkistysmetsistä aivan muuta kuin korneja maantiemäisiä väyliä.

Kuopion tähänastisilla ulkoilureiteillä näkee monin paikoin paljon **pienempiä** tai **matalampia** ojia tai vain toispuolisesti ojitettuja taipaleita. *Päätöksen* mukaiset ojasyvytydet ja -leveydet vaikuttavat **ylimitoitetuilta**.

4.10. Jos väylä rakennetaan, itäharjanteille ei jää ulkoilukelpoista metsää

Ensin huomattakoon, että Neulamäen ja -niemen itärinteillä on korkeita **jyrkänteitä**, jotka ovat monin paikoin miltei pystysuoria tai suurilohkareisia kallioseinämiä. Nuo jyrkänteet – välittömästi yläpuolisine metsineen – **eivät putoamisriskin tai vaikeakulkuisuutensa vuoksi sovellu esim. lasten tai ikäihmisten ulkoiluun**. Kyseiset jyrkänteet eivät ole turvallisia muidenkaan väestönosien tavalliseen arkiulkoiluun, **suuren tapaturmariskin** vuoksi.

Kuvassa 1 (ks. edellä osio 4.2) *oranssit palkit* tarkoittavat voimakkaimpien **jyrkänteiden** likimääräisiä sijainteja väylälinjauksen liepeillä. Koska nuo alueet eivät sovellu vähäriskiseen ulkoiluun, havaitaan, että yleiskaavoitetulta asuin- ja katurakentamiselta on itäharjanteille jäämässä turvallisesti **ulkoilukelpoista** metsää enimmäkseen **vain 30–50 metriä leveä kaistale**. Jos se vielä revitään 11–20 metrin leveydeltä (rakentamalla *väylä*), ei jäljelle jääviä puuston-suikaleita voisi edes kutsua metsäksi, vaan *väylän* liepeille jäisi pystyyn **enää yksittäisiä puita**.

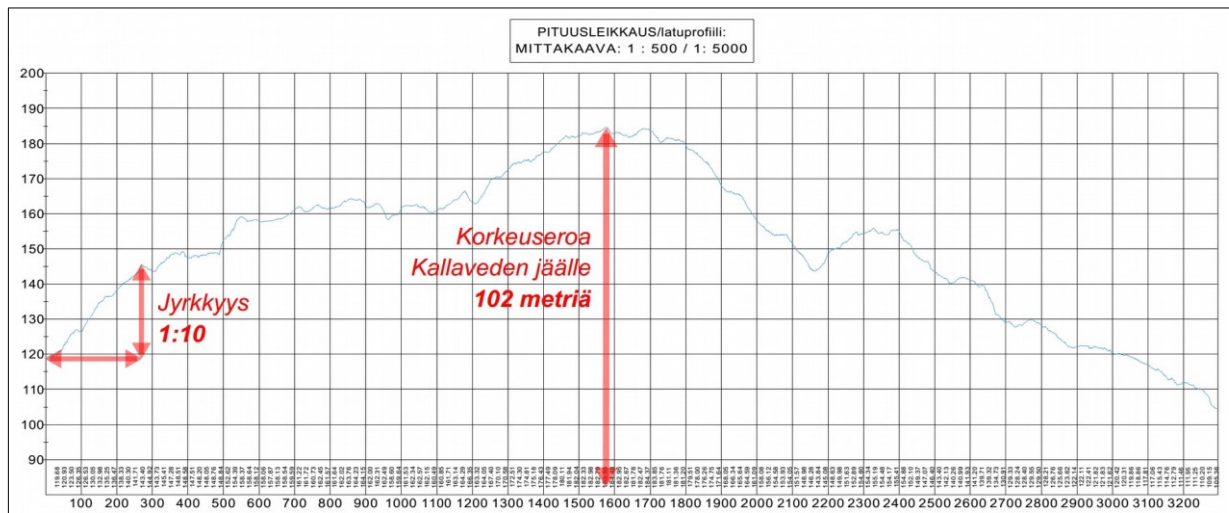
⇒ Väyläalueelta olisivat **metsäntuntu tipotiessään** ja aidot **luontonäkymät muistoja vain**.

Väylä **runtelisi** itäharjanteiden **ainoan ulkoilukelpoisen metsäkaistaleen, joka asukkaille muutoin jäisi**, yleiskaavoissa osoitetulta Neulamäen ja -niemen uudisrakentamiselta.

4.11. Liikaa korkeuseroja liian monille

Päätökseen liitetystä latuprofiilista (ks. Kuva 3) nähdään, että *väylän* korkeuserot olisivat peräti **80 metriä**. Siksi *väylä* ei kutsuisi hiihtämiseen muita kuin **kovakuntoisimpia**. Heistäkin suuren osan karkottaisi liikennemelu (ks. osio 4.5).

Esimerkiksi heti lähtöpisteestä alkaisi raskas **1:10**-kaltevuinen ylämäki: 27 m nousua 270 metrin matkalla (ks. Kuva 3). Ja jos hiihtäisi eteläsuuntaan jäältä alkaen (ts. Neulalahden rannalta), korkeuseroa kertyisi *väylän* lakipisteeseen noin **102 metriä** – lähes yhtäjaksoista ylämäkeä.

Kuva 3. Väylän korkeusprofiili (päätöksen liitteestä).

Pitkät jyrkät nousut ja laskut tekisivät hiihtämisestä **liian raskasta** tai **liian vaarallista** suurelle osalle **ikäntyneistä**.

Myöskään **pienien lasten** hiihdättäminen tai vetäminen ahkiassa eivät onnistuisi kevyesti ja turvallisesti.

⇒ *Päätöksenne syrjii iäkkäitä ja lapsiperheitä.*

Jotta edistettäisiin **yleisväestön** kuntoilua ja terveyttä, tulee latureitit suunnitella **kevyemmiksi**. Asukasjakauman muuttuessa vanhuspainotteisemmaksi ja lastenkin ylipainon yhä yleistyessä tarvitaan houkuttelevia ulkoilumahdollisuuksia **etenkin iäkkäille** ja **lapsille**.

4.12. Tuntuvia haittoja ja riskejä kymmenille lähitalojen asukkaille

Metsään rajautuviin Neulamäen taloihin – joista valtaosa sijaitsee umpikatujen varsilla – on **muutettu odotuksin metsänreunan suojaisuudesta, näkymistä, rauhasta ja turvallisuudesta**.

Väylä on kuitenkin linjattu **hyvin lähelle** monia **asuintaloja** (2–25 m seinästä). Valitettavasti se osoittaa suunnittelijoilta olematonta **asumishyvinvointiin, -terveyteen ja -turvallisuuteen vaikuttavien ympäristötekijöiden** ymmärtämistä (ks. jäljempänä osiot 4.12.1–4.12.6).

4.12.1. Väylä sijoittuisi aivan liian lähelle asuintaloja

Nykyisistä asuinrakennuksista **lähin** (Petkelkujalla) sijaitsisi **väylän** keskilinjasta vain noin 7 metrin etäisyydellä. **Väylän** ojanreuna sijoittuisi talon seinästä noin **2 metrin päähän** (!).

⇒ Väylä sijoittuisi siis **törkeän lähelle** kyseistä taloa. **Väylän** rakennustyöt muuttaisivat tontin sade- ja valumavesiolojakin (virtaussuunnat, routiminen), kenties vaarantaen talon perustustenkin eheyden – puhumattakaan muista haitoista (ks. jäljempänä).

Alle 25 metrin päähän lähimmästä **väylän** ojanreunasta sijoittuisi kaikkiaan **9 asuintaloa** (rivi- tai kerrostaloja), jos **väylän** keskilinja ja rakentamisleveys olisivat asemapiirrosten ja poikkeusleikkauskuvien mukaiset.

Vastaavasti **alle 40 metrin** päähän sijoittuisi **noin 27 taloa**, ja niin edelleen.

⇒ Asuintonttien viereen tai lähelle järeästi raivattava ja valaistu **väylä** (sen rakentaminen ja käyttö) tarvelisi tai heikentäisi kotien ja pihojen yksityisyyttä, asumisrauhaa, viihtyisyyttä ja metsänäkymiä. Tuntuvia kielteisiä vaikutuksia kohdistuisi myös asumisterveyteen ja turvallisuuteen (ks. jäljempänä).

⇒ Lisäksi monen asunnon myyntiarvo putoaisi saman tien.

Verovaroin ei saa aiheuttaa tuntuja heikennyksiä perheiden asuinoloihin tai asuntojen arvoihin. Neulamäen väestö on tilastoissa keskimääräistä pienituloisempaa. Alueen ainut ylellisyys on lähiluonto – se vähä mitä siitä on jäljelle jäämässä.

4.12.2. Mopo- ja mönkijäkuskit ja remuporukat valtaisivat väylän

Lähtöpiste sijaitsisi niin **keskeisellä liikennepaikalla**, että kesäkaudella **mopo- ja mönkijäkuskit valtaisivat väylän** oitis. Maisemakohtien laavupaikkoineen wäylä houkuttelisi muitakin remuporukoita kesäiltais.

- **Joka kesäkausi** olemme joutuneet kuulemaan em. ajoneuvoilla **rälläystä** mm. Tervaruukin reiteillä iltaöisin, mutta onneksi pääosin paljon loitompana asutuksesta. Nykyisille reiteille pääsee laittomasti mopolla tai mönkijällä vain paljon hankalammin sijaitsevien ja harvempien tai kiinnijäämiselle alttiimpien liittymien kautta.
- Aikomanne wäylän lähtöpiste sitä vastoin sijaitsisi **kuin tarjottimella remuporukoille** juomalasteineen: Prisman ja Savilahdentien tuntumassa. Noilla kulmilla lähitienoineen ovat levottomasti kiihdyttelevät 10–20 mopon letkat kesäiltoina tavallinen näky ja repivän melun lähde.
- Wäylälle pääsisi leikiten myös Tervaruukilta, Satulanotkosta, Viinaniemestä ja Rautaniemestä, todennäköisesti myös Laanikujalta ja Pahkakujalta.

Alkukesästä syksyyn kaasuttelisikin mm. Prismalta iltaisin **alkoholijuomatölkein lastattu 2-tahtikatkuinen pärinäletka wäylää** pitkin laavupaikoille – jatkaen yöllä mm. Neulaniemen rannoille.

- **Poliisilla ei ole resursseja** suitsia laitonta metsäreiteillä rälläämistä. Ei ole myöskään sellaista **portti- tms. esteratkaisua**, joka pitäisi mopot loitolla mutta päästäisi pyöräilijät wäylälle.

⇒ Mopo- ja mönkijärallin estämiseen ei siis löytyisi **mitään tepsivää keinoa**.

4.12.3. Rälläysmelusta aiheutuisi asumisterveysongelma

Päätöksessä väitetään **perusteettomasti** ja karkean **todenvastaisesti**: ”Häiriökäyttäytymisen, melun ja levottomuuden merkittävä lisääntyminen alueella uuden ulkoilureitin vuoksi ei ole todennäköistä.”

⇒ Olisihan edellä luettelemiemme seikkojen valossa **päivänselvä**, että wäylällä ajettaisiin laitonta **mopo- ja mönkijärallia yhtenä**n. Lisämelua aiheutuisi usein ja paljon.

Räikeästi **vääristelevä** ja **nyrjähtänyt** on mopomelun asiayhteydessään *päätöksen* väite: ”Normaalia ihmisten liikkumista ja elämisen ääniä tulee sietää taajama-alueella asuessaan.”

⇒ ”**Normaalia** ihmisten liikkumista ja elämisen ääniä” ei todellakaan ole **laiton maasto-ajelu**. Eikä laittomuuksia tarvitse kenenkään ”sietää”, asuipa missä hyvänsä.

Kesä- ja syysiltoina ja -öinä wäylällä kaasuttelisi **mopo- ja mönkijäkuskeja**. Ylämäissä moni **testailisi**, paljonko irtoaa tehoa ja ääntä laittomiksi viritellyistä moottoreista ja putkista.

Aiheutuva **repivä moottorimeteli** olisi radikaali muutos metsänreunan hiljaiseen äänimaisemaan mm. Satulanotkon tienoilla, jossa usein vallitsee lähes täydellinen **luonnonrauha**. Neulamäen talojen **ääneneristys** on **mitoitettu** vain **80-luvun vaatimustasoin** ja oletuksin **hiljaisuudesta** metsän suunnalla. Odotuksin lähistön hiljaisuudesta on taloihin myös muutettu.

- ⇒ Aiheutuisi **asumisterveysongelma**: Asukkaiden **yöuni katkeilisi** ohi rälläävien **mopojen pärinään** ja **mönkijöiden mylvintään**, etenkin lämpiminä öinä jolloin tuuletusikkunoita on pidettävä auki. Osa makuuhuoneista on metsän suuntaan.
- Asetelmaa ei voida verrata kadunvarsille rakennettuihin taloihin, joiden äänen-eristyksessä on ympäristön melutilanteeseen tiedetty varautua jo suunnittelupöydällä.

Myös talvisin aiheutuisi moottorimelua: **Latukoneesta**. *Väylän* pitkissä ylämäissä se madellen kiskoisi latuauraa. Moottori ulvoisi minuuttikaupalla ja tuottaisi lisäriesaksi raskaan työkelkan 2-tahtikäryt. Suurin kiusa aiheutuisi **viikonloppuaamuisin**, häiriten asukkaiden lepoa.

*Väylä **tärvelisi*** asuinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä monilta ja laajasti.

Joudummeko tuonnempana esittämään **vahingonkorvausvaatimuksia** niille viranhaltijoille, jotka tietoisesti heikentävät tarpeettomilla suunnitelmillaan asuinmiljöömme terveellisyyttä?

- ⇒ **Ainoa** toimiva **ennaltaehkäisykeino** edellä tarkastelemiimme moottorimeluongelmiin on **olla rakentamatta ulkoiluväyliä asuntojen lähelle**.

4.12.4. Lähipihoille tai -asuntoihin kohdistuisi varkaus- ja murtoriskejä, häiriöitä ja roskaamista

Moni ulkoilija **oikaisisi väylälle/-ltä** harppomalla **yksityisalueiden** eli **asuintalojen pihojen poikki**. Siitä aiheutuisi sekä **kotirauhan** häiriintymistä että **varkausriski**:

- Ulkoilijoita lappaisi **etenkin iltaisin**, kun yksityisyyden tarve kotipihoilla on suurin.
- Umpikatujen päissä asuvien ei yleensä tarvitse **piilottaa ohikulkijoilta** polkupyöriään, pihakalusteitaan, lasten leikkivälineitä ym. kotipihan irtaimistoa. *Väylän* rakentaminen kotien sivuitse kurjistaisi tilanteen kertaheittolla.
- Lähiasukkaille suurenisi myös **asuntomurtojen** riski: ammattimaiset **murtovarka**at hyödyntävät vaivihkaa talojen lähiväyliä tunnistaakseen **tilapäisesti tyhjillään olevia asuntoja**.
- Lisäksi monilla ulkoilijoilla on sivistymätön tapa heitellä nenäliinoja, eväsjätteitä, tupakannatsoja, karkkipapereita ym. **roskia** kulkunsa varrelle.

4.12.5. Keinovalaistus = Valosaastetta lähiasukkaille

Metsänreunan asuntoihin on muutettu oletuksin **luonnonvalon** rytmistä metsän suunnalla. Luonnollinen **iltahämärä**, öinen **pimeys** ja aamun **sarastus** ovat ihmisen **biologisen vuorokausikellon tahdittajia** ja tärkeitä osia metsänreuna-asumisen viihtyisyyttä.

- ⇒ Keinovalaistuksellaan *väylä* heikentäisi lähiasukkaiden oloja näiltäkin osin.

Pahimmin **vrk-rytmejä sotkee** sinertävä valo, joka lisäksi näyttää kalsealta.

- Heikosta suunnittelusta kertoo, että yleissuunnitelmaehdotukseen sisältyneen **valaisinmallin** (*Greenled Sirius S02*) värilämpötila on **4000 K** eli **aivan liian kylmä** (ks. www.sahkonumerot.fi/4538557).

Huom. Päätöksen mukaan ”**Valaistus suunnitellaan tarkemmin rakennussuunnitteluvaiheessa ja esimerkiksi sopivat valaisinmallit valitaan silloin**”. Kuitenkin monissa kaupungin hankkeissa on **tunaroitu nimenomaan kalustohankinnat** (esim. vanhuksille liian matalat puistonpenkit, levyjarruja rikkovat pyörätelineet, toriympäristön putoilevat kukka-ampellit, Kauppahallista unohtuneet ilmastointilaitteet). Kuntalaiset joutuvat kärsimään huonoista ratkaisuista tai maksamaan kalliita korjauksia.

⇒ Siksi emme luota siihen, että rakennussuunnittelijat osaisivat valita asuinmiljööseen soveltuvia ulkovalaisimia, mikäli niiden pääominaisuuksia (ml. värilämpötila ≤ 3000 K) ei ole viisaasti **määritetty jo yleissuunnitelmassa**.

4.12.6. Viimainen tuulitunneli + Tuulenkaadoista riski taloille ja asukkaille

Hakkuut 11–20 metrin leveydeltä tekisivät *väylästä* **tuulitunnelin**, joka olisi ikävän viimeinen, etenkin harjannealueilla.

Väylän liepeillä suureen tuulikuormitukseen tottumattomat puut altistuisivat muuttuneille tuulioloille, joten osa niistä **kaatuisi** kovalla tuulella. Puuton alue siis **laajentuisi** ajan mittaan.

Kaatuviista puista aiheutuisi myös **esinevahinkoriski lähitaloille** (pihoille pysäköityine ajoneuvoineen). Samalla altistuisivat **tapaturma- ja kuolemanvaaralle** etenkin lapset.

Päätöksessä esitetty ratkaisuehdotus ”Puustoa raivataan reitin ympäriltä sen verran, että kaatuvien reunapuiden riski minimoidaan” ei poistaisi kaatumisriskiä lähitalojen päälle tai pihoille. Metsämaiseman tärveltyminen sen sijaan vain enentyisi sellaisesta lisäraivaamisesta.

4.13. Jokaisessa muistutuksessa vastustetaan

Yleissuunnitelmaehdotukseen jätetyistä muistutuksista (7 kpl) **jokaisessa vastustetaan** väylälinjausta, muun ohella siksi että se sijoittuisi liian lähelle asuintaloja. Osuvasti kiteytti **Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry** – tarkasteltuaan *väylästä* ennakoitavia monia haittoja luontoarvoille ja lähiasukkaille – muistutukseensa loppusanoiksi:

”Latuun varattu raha kannattaa käyttää johonkin järkevään kohteeseen.”

— — — — —

Väärintulkintojen välttämiseksi tähdennämme, että harrastamme monenlaista lähiluonnossa ulkoilemista. Puheena oleva *väylä* ei kuitenkaan houkuttelisi meitä ulkoilemaan vähän vähää. **Luontoarvoista vieraantumista ja ajattelematonta suunnittelua** ilmentävä hankkeenne ei lisäisi, vaan radikaalisti tärvelisi Neulamäen ja -niemen houkuttelevuutta keholle, aisteille ja mielelle virkistävään ulkoiluun. Verovaroin aiheuttaisitte laajamittaista vahinkoa.

Kunnioittavasti

Allekirjoittaneiden kotikunta on Kuopio.

**** Oikaisuvaatimuksen yhteyshenkilö. Muut allekirjoittaneet vahvistavat allekirjoituksensa sähköpostitse, lähettämällä vahvistusviestin osoitteeseen <kaupunkiymparisto@kuopio.fi>.**